

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2019/771,**20. mai 2019,****kaupade müügilepingute teatavate aspektide kohta, millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ja direktiivi 2009/22/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/44/EÜ****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Selleks et säilitada konkurentsivõime ülemaailmsel turgudel, tuleb liidul parandada siseturu toimimist ja tulemuslikult lahendada mitmed probleemid, mis kaasnevad üha enam tehnoloogiapõhiseks muutuva majandusega. Digitaalse ühtse turu strateegiaga on ette nähtud terviklik raamistik, mis hõlbustab digitaalse mõõtme integreerimist siseturgu. Digitaalse ühtse turu strateegia esimene samm tegeleb killustatusega ELi-siseses kaubanduses, pöörates tähelepanu peamistele takistustele, mis ei lase areneda piiriüleisel e-kaubandusel, mis moodustab ettevõtjate ja tarbijate vahelistest piiriüledest kaupade müügilepingutest kõige olulisema osa.
- (2) Euroopa Liidu toimimise lepingu („ELi toimimise leping“) artikli 26 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud, et liit võtab meetmeid, mille eesmärk on luua siseturg, mis hõlmab sisepiirideta ala, mille ulatuses on tagatud kaupade ja teenuste vaba liikumine, või tagada siseturu toimimine. ELi toimimise lepingu artikli 169 lõikes 1 ja lõike 2 punktis a on sätestatud, et liit aitab kaasa kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamisele meetmetega, mis on võetud ELi toimimise lepingu artikli 114 alusel seoses siseturu väljakujundamisega. Käesoleva direktiivi eesmärk on saavutada õige tasakaal kõrgetasemelise tarbijakaitse ja ettevõtete konkurentsivõime edendamise vahel, tagades samal ajal subsidiaarsuse põhimõtte järgimise.
- (3) Tuleks ühtlustada kaupade müügilepingute teatavad aspektid, võttes aluseks tarbijakaitse kõrge taseme, et saavutada tõeline digitaalne ühtne turg, suurendada õiguskindlust ja vähendada tehingukulusid, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) jaoks.
- (4) E-kaubandus on siseturul peamine majanduskasvu mootor. Siiski ei ole selle potentsiaali kaugeltki täielikult ära kasutatud. Liidu konkurentsivõime tugevdamiseks ja majanduskasvu edendamiseks peab liit tegutsema kiiresti ja julgustama ettevõtjaid kasutama ära kõiki siseturu pakutavaid võimalusi. Siseturu kogu potentsiaali saab ära kasutada ainult siis, kui kõik turuosalisel saavad hõlpsalt osaleda kaupade piiriüleises müügis, sealhulgas e-kaubanduse tehingutes. Lepinguõiguse normid, mille alusel turuosalisel teevad tehinguid, on ühed peamised tegurid, mille alusel ettevõtjad otsustavad, kas hakata kaupu piiriülevalt pakkuma. Need normid mõjutavad ka tarbijate valmidust sellist poodlemisviisi omaks võtta ja usaldada.
- (5) Tehnoloogia areng on suurendanud turgu kaupade jaoks, mis sisaldavad digisisu või digiteenuseid või on nendega ühendatud. Kuna selliste seadmete arv suureneb ja tarbijad võtavad neid kiirelt üha enam kasutusele, tuleb liidu tasandil võtta meetmeid, et tagada kõrgel tasemel tarbijakaitse ja suurendada õiguskindlust seoses normidega, mida kohaldatakse selliste kaupade müügilepingute suhtes. Suurem õiguskindlus aitaks parandada tarbijate ja müüjate usaldust.

⁽¹⁾ ELT C 264, 20.7.2016, lk 57.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 15. aprilli 2019. aasta otsus.

- (6) Kaupade müügi suhtes kohaldatavad liidu normid on endiselt killustatud, kuigi kättetoimetamise tingimusi käsitlevad normid, samuti kauglepingute ja väljaspool ärruume sõlmitavate lepingute lepingueelse teabe nõuded ning taganemisõiguse normid on juba täielikult ühtlustatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2011/83/EL⁽³⁾. Muud olulised lepingulised aspektid, nagu nõuetele vastavuse kriteeriumid, õiguskaitsevahendid lepingutingimustele mittevastavuse korral ning nende kasutamise peamised tingimused, on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 1999/44/EÜ⁽⁴⁾ praegu ühtlustatud minimaalsel tasemel. Liikmesriikidel on olnud lubatud minna kaugemale liidu standarditest ning võtta vastu või jätta kehtima norme, mis tagavad tarbijakaitse veelgi kõrgema taseme. Seda õigust on nad kasutanud eri aspektide suhtes ja erinevas ulatuses. Selle tagajärjel erinevad praegu direktiivi 1999/44/EÜ ülevõtavad liikmesriikide õigusnormid märkimisväärselt olulistest aspektides, milleks on näiteks õiguskaitsevahendite hierarhia olemasolu või puudumine.
- (7) Olemasolevad erinevused võivad ettevõtjaid ja tarbijaid kahjustada. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 593/2008⁽⁵⁾ peavad ettevõtjad, kes suunavad tegevuse teiste liikmesriikide tarbijatele, võtma arvesse tarbijalepinguõigust käsitlevaid kohustuslikke norme riigis, mis on tarbija harilik viibimiskoht. Nende normide erinevus liikmesriikides võib tekitada ettevõtjale täiendavaid kulusid. Seega võivad paljud ettevõtjad eelistada jätkata kauplemist kodumaal või eksportida vaid ühte või kahte liikmesriiki. Selline viis kulude ja piiriülese kaubandusega seotud riskide minimeerimiseks vähendab äritegevuse laiendamise võimalusi ja mastaabisäästu. Eriti mõjutab see VKEsid.
- (8) Kuigi määruse (EÜ) nr 593/2008 kohaldamise tulemusena on välismaalt ostmisel tarbijatele tagatud kõrgetasemeline tarbijakaitse, mõjub õiguslik killustatus halvasti ka tarbijate usaldusele piiriüleste tehingute vastu. Kuigi usaldamatuse põhjuseid on mitmeid, on tarbijate suurimaks mureks ebakindlus peamistes lepingulistest õigustes. Selline ebakindlus valitseb sõltumata sellest, kas tarbijad on või ei ole kaitstud oma liikmesriigi tarbijalepinguõiguse kohustuslike normidega, kui müüja suunab oma piiriülese tegevuse neile, või kas tarbijad sõlmivad või ei sõlmi piiriüleseid lepinguid müüjaga, ilma et asjaomane müüja tegeleks kaubandustegevusega tarbijate liikmesriigis.
- (9) Kuigi kaupade müük interneti teel moodustab ülekaalukalt suurema osa piiriülesest müügist liidus, mõjutavad erinevused liikmesriikide lepinguõiguses võrdselt nii jaemüüjaid, kes kasutavad kaugmüügi kanaleid, kui ka jaemüüjaid, kes tegelevad tavamüügiga, ning takistavad nende tegevuse laiendamist teistesse riikidesse. Käesolev direktiiv peaks hõlmama kõiki müügikanaleid, et luua võrdsed võimalused kõigile ettevõtjatele, kes tarbijatele kaupu müüvad. Kehtestades kõigi müügikanalite kohta ühtsed normid, peaks käesolev direktiiv ära hoidma erinevuste tekke, mis tekitaks ebaproportsionaalselt suure koormuse kõiki müügikanaleid kasutavatele jaemüüjatele liidus, kelle arv pidevalt kasvab. Komisjoni 29. mail 2017. aastal avaldatud tarbija- ja turundusõiguse toimivuskontroll, mis hõlmas ka direktiivi 1999/44/EÜ, kinnitas kõigi müügikanalite puhul vajadust jätta kehtima sidusad normid, mis reguleerivad müüki ja garantiisid.
- (10) Käesolev direktiiv peaks hõlmama kaupade, sealhulgas digielementidega kaupade müügi suhtes kohaldatavaid norme, mis käsitlevad ainult peamisi lepingulisi aspekte, mis on vajalikud lepinguõigusega seotud tõkete kaotamiseks siseturul. Selleks tuleks täielikult ühtlustada nõuetele vastavuse normid, õiguskaitsevahendid, mida tarbijatel on võimalik kasutada kauba lepingutingimustele mittevastavuse korral, ja nende kasutamise peamised tingimused ning tõsta tarbijakaitse taset võrreldes direktiiviga 1999/44/EÜ. Normide täielik ühtlustamine tarbijalepinguõiguse mõnes olulises aspektis hõlbustaks ettevõtjatel, eelkõige VKEdel, oma kauba pakkumist teistes liikmesriikides. Peamiste normide täielik ühtlustamine tagaks kõrgetasemelise tarbijakaitse ja suurendaks heaolu.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta direktiiv 1999/44/EÜ tarbekaupade müügi ja nendega seotud garantiide teatavate aspektide kohta (EÜT L 171, 7.7.1999, lk 12).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (Rooma I) (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6).

- (11) Käesolev direktiiv täiendab direktiivi 2011/83/EL. Kui direktiiv 2011/83/EL sisaldab peamiselt sätteid, mis käsitlevad lepinguelseid teavitamisnõudeid, õigust taganeda kauglepingutest ja väljaspool ärruume sõlmitud lepingutest, ning kauba kättetoimetamist ja riisiko üleminekut reguleerivaid norme, siis käesolevas direktiivis sätestatakse normid, mis reguleerivad kauba nõuetele vastavust, õiguskaitsevahendite nõuetele mittevastavuse korral ja õiguskaitsevahendite kasutamise tingimusi.
- (12) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada üksnes kehaliste vallasasjade suhtes, mis kujutavad endast kaupu käesoleva direktiivi tähenduses. Seetõttu peaks liikmesriikidele jääma õigus reguleerida müügilepinguid, mille esemeks on kinnisasjad, näiteks elamud, ja kinnisasjade olulised osad, mis moodustavad suure osa kinnisasjadest.
- (13) Käesolev direktiiv ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/770⁽⁶⁾ peaksid teineteist täiendama. Kui direktiiviga (EL) 2019/770 sätestatakse normid teatud nõuete kohta seoses digisisu üleandmise või digiteenuste osutamise lepingutega, siis käesolevas direktiivis sätestatakse normid teatud nõuete kohta seoses kaupade müügilepingutega. Seetõttu, et vastata tarbijate ootustele ning tagada digisisuga kauplejatele selge ja lihtne õigusraamistik, tuleks direktiivi (EL) 2019/770 kohaldada ka digisisu ja digiteenuste suhtes, sealhulgas digisisu suhtes, mis antakse üle füüsilisel andmekandjal, näiteks DVDdel, CDdel, mälupulkadel ja mälukaartidel, samuti füüsilisele andmekandjale endale, tingimusel et füüsiline andmekandja toimib üksnes digisisu kandjana. Käesolevat direktiivi tuleks aga kohaldada kaupade müügilepingute suhtes, mis hõlmavad selliseid digielementidega kaupu, mille otsuste täitmiseks on vajalik digisisu või digiteenuse olemasolu.
- (14) Käesolevas direktiivis määratletud mõistet „kaubad“ tuleks mõista selliselt, et see hõlmab ka „digielementidega kaupu“ ning seetõttu viitab ka kaupadele, mis sisaldavad digisisu või digiteenust või millega on ühendatud digisisu või digiteenus sellisel viisil, et selle digisisu või digiteenuse puudumise korral ei täidaks kaup oma otstarvet. Kaubas sisalduvaks või sellega ühendatud digisisuks võivad olla kõik andmed, mis on koostatud ja antakse üle digitaalsel kujul, näiteks operatsioonisüsteemid, rakendused ja igasugune muu tarkvara. Digisisu võib müügilepingu sõlmimise hetkel olla eelpaigaldatud või saab seda paigaldada hiljem, kui lepinguga on nii ette nähtud. Kaubaga ühendatud digiteenused võivad hõlmata teenuseid, mis võimaldavad andmeid digitaalsel kujul luua, töödelda, salvestada või saada neile juurdepääsu, näiteks pilvandmetöötamise keskkonnas teenusena pakutav tarkvara, liiklusandmete pidev edastamine navigatsioonisüsteemis või individuaalselt kohandatud treeningkavade pidev edastamine nutikella puhul.
- (15) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada kaupade (sh digielementidega kaupade) müügilepingute suhtes, kui kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu või digiteenuse puudumise korral ei täidaks kaup oma otstarvet ning kui digisisu antakse üle või digiteenust osutatakse koos kaubaga kõnealuse kauba müügilepingu alusel. See, kas kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine on osa müüjaga sõlmitavast müügilepingust, peaks sõltuma kõnealuse lepingu sisust. See peaks hõlmama kaubas sisalduvat või sellega ühendatud digisisu või digiteenuseid, mille üleandmine või osutamine on lepingus sõnaselgelt ette nähtud. Samuti peaks see hõlmama müügilepinguid, mida saab käsitada nii, et need hõlmavad spetsiifilise digisisu üleandmist või digiteenuse osutamist, kuna need on sama liiki kauba puhul tavalised ja tarbija võib nende olemasolu mõistlikult eeldada, tulenevalt kauba laadist ning võttes arvesse müüja või muude isikute, sealhulgas tootja poolt tehinguahela varasemates etappides tehtud või nende nimel tehtud avalikke teadaandeid. Näiteks kui nutiteleri reklaamis oli öeldud, et see sisaldab konkreetset videorakendust, loetakse videorakendus müügilepingu osaks. See peaks kehtima hoolimata sellest, kas digisisu või digiteenus on kaupa endasse eelpaigaldatud või tuleb see teise seadmesse alla laadida ning on kaubaga üksnes ühendatud. Näiteks nutitelefonil võib olla standardne eelpaigaldatud rakendus, mis antakse üle müügilepingu alusel, näiteks äratuskell või kaamerarakendus. Teine näide on nutikell. Sellisel juhul peetakse kella ennast digielementidega kaubaks, mis saab täita oma otstarvet üksnes rakenduse abil, mis antakse üle müügilepingu alusel, kuid mille tarbija peab nutitelefonile alla laadima; seega kujutaks rakendus endast ühendatud digielementi. See peaks kehtima ka juhul, kui kaubas sisalduvat või sellega ühendatud digisisu ei anna üle või digiteenust ei osuta müüja ise, vaid seda teeb müügilepingu kohaselt kolmas isik. Et mitte põhjustada kauplejatele ega tarbijatele ebakindlust, tuleks kahtluse korral, kas digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine on müügilepingu osa, kohaldada käesolevat direktiivi. Lisaks ei tohiks müüja ja tarbija vahelise sellise

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/770 digisisu üleandmise ja digiteenuste osutamise lepingute teatavate aspektide kohta (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1).

lepingulise suhte määratlemist, mille osaks on kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine, mõjutada pelk asjaolu, et tarbija peab digisisu või digiteenuse kasutamiseks nõustuma kolmanda isikuga sõlmitava litsentsilepinguga.

- (16) Seevastu juhul, kui kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu või digiteenuse puudumine ei takista kaubal oma otstarvet täitmast, või kui tarbija sõlmib lepingu sellise digisisu üleandmiseks või digiteenuse osutamiseks, mis ei ole digielementidega kauba müügilepingu osa, tuleks kauba müügilepingut pidada eraldiseisvaks lepinguks, isegi kui müüja tegutseb kolmandast isikust kauplejaga sõlmitava lepingu vahendajana, ning see võib kuuluda direktiivi (EL) 2019/770 kohaldamisalasse, kui kõnealuse direktiivi tingimused on täidetud. Näiteks kui tarbija laadib rakendustepoest oma nutitelefonile mängurakenduse, on mängurakenduse üleandmise leping nutitelefonile enda müügilepingust eraldiseisev leping. Seetõttu tuleks käesolevat direktiivi kohaldada üksnes nutitelefonile müügilepingu suhtes, samas kui mängurakenduse üleandmine peaks kuuluma direktiivi (EL) 2019/770 kohaldamisalasse, kui kõnealuses direktiivis sätestatud tingimused on täidetud. Veel üks näide on juhtum, kus sõnaselgelt lepatakse kokku, et tarbija ostab nutitelefonile ilma konkreetse operatsioonisüsteemita ning tarbija sõlmib seejärel operatsioonisüsteemi üleandmise lepingu kolmanda isikuga. Sellisel juhul ei oleks eraldi ostetud operatsioonisüsteem müügilepingu osa ning seega ei kuuluks see mitte käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, vaid võib kuuluda direktiivi (EL) 2019/770 kohaldamisalasse, kui kõnealuses direktiivis sätestatud tingimused on täidetud.
- (17) Õiguselguse huvides tuleks käesolevas direktiivis sätestada müügilepingu mõiste ja ühtlasi määratleda selgelt selle kohaldamisala. Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse peaksid kuuluma ka lepingud, mille esemeks on kaubad, mida alles toodetakse või valmistatakse, sealhulgas tarbija esitatud kirjelduste kohaselt. Lisaks võib käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluda kaupade paigaldamine, kui paigaldamine on müügilepingu osa ning seda peab tegema müüja või seda tehakse müüja vastutusel. Kui leping sisaldab nii kaupade müügi kui ka teenuste osutamise aspekte, tuleks liikmesriigi õiguse kohaselt kindlaks teha, kas kogu lepingut saab käsitada müügilepinguna käesoleva direktiivi tähenduses.
- (18) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriigi õigust küsimustes, mida käesoleva direktiiviga ei reguleerita, eeskätt puudutab see kaupade seaduslikkust, kahju hüvitamist ning selliseid üldise lepinguõiguse küsimusi nagu lepingu sõlmimine, kehtivus, tühisus ja õiguslikud tagajärjed. Sama peaks kehtima lepingu lõpetamise tagajärgede ning parandamise ja asendamise teatud aspektide suhtes, mida käesoleva direktiiviga ei reguleerita. Kui liikmesriigid reguleerivad poolte õigusi hoiduda oma kohustuste või nende mõne osa täitmisest seni, kuni teine pool täidab oma kohustusi, peaks neil säilima õigus reguleerida tingimusi, mille kohaselt tarbijal on õigus hoiduda hinna maksimisest. Liikmesriikidele peaks ka jääma õigus reguleerida tarbija õigust kahju hüvitamisele, kui kahju põhjustas käesoleva direktiivi rikkumine müüja poolt. Käesolev direktiiv ei tohiks samuti mõjutada liikmesriigi norme, mis ei käsitle üksnes tarbijalepinguid ning millega nähakse ette spetsiifilised õiguskaitselahendid teatavat liiki puuduste korral, mis ei olnud müügilepingu sõlmimise ajal ilmsed, nimelt liikmesriigi õigusnorme, mis võivad kätkeada erisätteid müüja vastutuse kohta varjatud puuduste korral. Käesolev direktiiv ei tohiks ka mõjutada liikmesriigi õigust, milles sätestatakse kaupade nõuetele mittevastavuse puhuks tarbija lepinguvälised õiguskaitselahendid, mida ta võib kasutada tehinguahela varasemates etappides osalenud isikute (nt tootjate) või teiste nende kohustusi täitvate isikute vastu.
- (19) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriikide õigust lubada tarbijatel valida konkreetne õiguskaitselahend, kui kaupade nõuetele mittevastavus ilmneb peatselt pärast üleandmist, nimelt liikmesriikide norme, millega nähakse ette tarbija õigus loobuda puudustega kaubast ja käsitada olukorda lepingust taganemisena või paluda kaup viivitamata asendada, tehes seda pärast kauba üleandmist konkreetse lühikese ajavahemiku jooksul, mis ei tohiks ületada 30 päeva.
- (20) Liikmesriikidele peaks jääma õigus reguleerida müüja teavitamiskohustusi seoses lepingu sõlmimisega ja müüja hoiatamiskohustusi, näiteks kohustust hoiatada tarbijat kauba teatud omaduste, tarbija antud materjalide sobivuse või tarbija esitatud konkreetsete soovide võimalike negatiivsete tagajärgede eest, näiteks tarbija soovi korral kasutada ballikleidi õmblemiseks konkreetset kangast.
- (21) Liikmesriikidele peaks jääma õigus laiendada käesoleva direktiivi õigusnormide kohaldamist lepingutele, mis ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, või reguleerida selliseid lepinguid muul viisil. Näiteks peaks liikmesriikidele jääma õigus laiendada käesoleva direktiiviga tarbijatele pakutavat kaitset ka füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes ei ole käesoleva direktiivi tähenduses tarbijad, nagu valitsusvälised organisatsioonid, iduettevõtjad või VKEd.

- (22) Tarbija määratlus peaks hõlmama füüsilisi isikuid, kes tegutsevad väljaspool oma kaubandus-, majandus-, ameti- või kutsetegevust. Siiski peaks liikmesriikidele jääma õigus otsustada kahesuguse eesmärgiga lepingute puhul, mis on osaliselt seotud isiku kaubandustegevusega ning mille kaubanduslik eesmärk on nii piiratud, et see ei ole lepingu üldises kontekstis ülekaalus, kas ja millistel tingimustel tuleks kõnealust isikut lugeda ka tarbijaks.
- (23) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada lepingute suhtes, mille alusel müüja annab või kohustub andma tarbijale üle kauba omandiõiguse. Platvormiteenuse pakkujaid võib käsitada müüjatena käesoleva direktiivi tähenduses, kui nad tegutsevad oma majandustegevusega seotud eesmärkidel tarbija otsese lepingupartnerina kaupade müümiseks. Liikmesriikidele peaks jääma õigus laiendada käesoleva direktiivi kohaldamist platvormiteenuse pakkujatele, kes ei vasta nõuetele, mis võimaldaksid neid käsitada müüjatena käesoleva direktiivi tähenduses.
- (24) Selleks et tasakaalustada vajadust õiguskindluse järele õigusnormide sobiva paindlikkusega, tuleks iga viidet käesolevas direktiivis sellele, mida saab isikult eeldada, mõista viitena sellele, mida saab mõistlikult eeldada. Mõistlikkus tuleks kindlaks teha objektiivselt, võttes arvesse lepingu olemust ja eesmärki, konkreetseid asjaolusid ning asjaomaste poolte tavasid ja praktikat.
- (25) Et tagada selgus selles, mida tarbija võib kaubalt oodata ja mille eest vastutab müüja, kui ootusi ei täideta, on oluline ühtlustada õigusnormid, mille alusel tehakse kindlaks, kas kaup on nõuetele vastav. Kõiki käesolevas direktiivi viiteid nõuetele vastavusele tuleks käsitada viidetena kaupade vastavusele müügilepingu tingimustele. Müügilepingu mõlema poole õigustatud huvide kaitsmiseks tuleks nõuetele vastavust hinnata nii subjektiivsete kui ka objektiivsete vastavusnõuete alusel.
- (26) Seetõttu peaksid kaubad vastama nõuetele, milles müüja ja tarbija on müügilepingus kokku leppinud. Sellised nõuded võivad muu hulgas hõlmata kaupade kogust, kvaliteeti, liiki ja kirjeldust, nende sobivust konkreetseks otstarbeks ning kaupade üleandmist koos kokkulepitud tarvikute ja juhenditega. Müügilepingust tulenevad nõuded peaksid hõlmama nõudeid, mis tulenevad lepingueelsest teabest, mis on vastavalt direktiivile 2011/83/EL müügilepingu lahutamatu osa.
- (27) Funktsionaalsuse mõistet peaks käsitama kui viidet viisidele, kuidas kaup saab oma funktsioone täita, arvestades selle otstarvet. Koostalitlusvõime mõiste seondub kauba võimega toimida koos sellise riist- või tarkvaraga, mis erineb nendest, millega koos sama liiki kaupa tavaliselt kasutatakse. Edukas toimimine võib hõlmata näiteks kauba võimet sellise muu tark- või riistvaraga teavet vahetada ja vahetatud teavet kasutada.
- (28) Võttes arvesse, et kaupades sisalduv või nendega ühendatud digisisu või digiteenused arenevad pidevalt edasi, võivad müüjad leppida tarbijatega kokku kaupadele uuenduste pakkuumises. Müügilepingus kokkulepitud uuendused võivad parandada ja tõhustada kaupade digisisu või digiteenuse elementi, laiendada nende funktsioone, kohandada neid tehnika arenguga, kaitsta neid uute turvaohutude eest või täita muud eesmärki. Seega tuleks kaupade, milles sisalduv või millega on ühendatud digisisu või digiteenus, nõuetele vastavust hinnata ka seoses sellega, kas nende kaupade digisisu või digiteenuse elementi uuendatakse vastavalt müügilepingule. Müügilepingus kokkulepitud uuenduste üleandmata jätmist tuleks käsitada kaupade nõuetele mittevastavusena. Ka uuenduste puudulikkust või mittetäielikkust tuleks käsitada kaupade nõuetele mittevastavusena, kui uuendusi ei tehta müügilepingu ette nähtud viisil.
- (29) Nõuetele vastamiseks ei peaks kaubad vastama mitte üksnes subjektiivsetele vastavusnõuetele, vaid ka käesolevas direktiivis sätestatud objektiivsetele vastavusnõuetele. Nõuetele vastavuse hindamisel tuleks muu hulgas arvesse võtta otstarvet, milleks sama liiki kaupa tavaliselt kasutatakse, seda, kas kaup antakse üle koos tarvikute ja juhenditega, mille saamist tarbija võib mõistlikult eeldada, või seda, kas kaubad vastavad näidisele või mudelile, mille müüja tegi tarbijale kättesaadavaks. Kaupadel peaks samuti olema kvaliteet ja omadused, mis on sama liiki kaupade puhul tavapärased ning mida tarbija võib mõistlikult eeldada, arvestades kauba laadi ning tehinguahela varasemates etappides müüja või muude isikute poolt või nende nimel tehtud avalikku teadaannet.

- (30) Lisaks lepingus kokkulepitud uuendustele peaks müüja pakkuma ka uuendusi, sealhulgas turvauuendusi, millega tagatakse, et digielementidega kaubad on jätkuvalt nõuetega vastavuses. Müüja kohustus peaks piirduma selliste uuendustega, mis on vajalikud, et kaubad oleksid jätkuvalt vastavuses käesolevas direktiivis sätestatud objektiivsete ja subjektiivsete vastavusnõuetega. Kui pooled ei ole lepingus kokku leppinud teisiti, ei peaks müüja olema kohustatud pakkuma kaupade digisisu või digiteenuse ajakohastatud versioone ega parandama või laiendama kaupade funktsioone rohkem, kui vastavusnõuetega on ette nähtud. Kui müüja või kolmanda isiku, kes müügilepingu alusel digisisu üle annab või digiteenust osutab, pakutud uuendus põhjustab digielementidega kauba nõuetele mittevastavuse, peaks müüja vastutama kauba nõuetele vastavuse taastamise eest. Tarbijale peaks jääma õigus otsustada, kas paigaldada pakutud uuendused või mitte. Kui tarbija otsustab digielementidega kauba nõuetele vastavuse püsimiseks vajalikke uuendusi mitte paigaldada, ei peaks ta aga eeldama, et sellised kaubad jäävad nõuetele vastavaks. Müüja peaks tarbijat teavitama, et tarbija otsus mitte paigaldada uuendusi, mis on vajalikud digielementidega kauba nõuetele vastavuse säilitamiseks, kaasa arvatud turvauuendused, mõjutab müüja vastutust nende digielementidega kauba omaduste nõuetele vastavuse eest, mida asjaomased uuendused peaksid säilitama. Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada turvauuenduste pakkumise kohustusi, mis on sätestatud muus liidu või liikmesriigi õiguses.
- (31) Digielementidega kaupade puhul, kui kaupades sisalduv või nendega ühendatud digisisu antakse üle või digiteenust osutatakse ühe üleandmistoimingu kaudu, peaks müüja vastutama üksnes üleandmise ajal esineva nõuetele mittevastavuse eest. Uuenduste pakkumise kohustuse puhul tuleks siiski arvestada asjaoluga, et kaupade digikeskkond muutub pidevalt. Seetõttu on uuendused vajalik vahend, et tagada kaupade toimimine samal viisil nagu üleandmise ajal. Lisaks, erinevalt traditsioonilistest kaupadest ei ole digielementidega kaubad müüja mõjusfäärist täielikult eraldatud, kuna müüja või kolmas isik, kes müügilepingu alusel digisisu üle annab või digiteenust osutab, saab kaupu uuendada distantsilt, tavaliselt interneti kaudu. Seetõttu, kui digisisu antakse üle või digiteenust osutatakse ühe üleandmistoimingu kaudu, peaks müüja olema kohustatud pakkuma uuendusi, mis on vajalikud, et digielementidega kaubad oleksid nõuetega vastavuses ajavahemiku jooksul, mida tarbija võib mõistlikult eeldada, seda isegi juhul, kui kaubad olid üleandmise ajal nõuetega vastavuses. Ajavahemikku, mille kestel tarbija võib põhjendatult eeldada uuenduste saamist, tuleks hinnata kauba ja digielementide liigi ja otstarbe põhjal ning võttes arvesse müügilepingu asjaolusid ja laadi. Tavaliselt eeldab tarbija uuenduste saamist vähemalt sellel ajavahemikul, mil müüja vastutab nõuetele mittevastavuse eest, ning mõnel juhul võivad tarbija põhjendatud ootused seda ajavahemikku ületada, eriti seoses turvauuendustega. Muudel juhtudel, näiteks digielementidega kaupade puhul, mis on ajaliselt piiratud, oleks müüjal tavaliselt kohustus pakkuda uuendusi üksnes kõnealusel ajal.
- (32) Kaupade pikema vastupidavuse tagamine on oluline jätkusuutlikumate tarbimisharjumuste kujunemiseks ja ringmajanduseni jõudmiseks. Samuti on usalduse suurendamiseks siseturu toimimise vastu väga tähtis hoida nõuetele mittevastavad tooted liidu turult eemal, tugevdades turujärelevalvet ja pakkudes ettevõtjatele õigeid stiimuleid. Seetõttu on tootepõhine liidu õigusakt kõige kohasem viis eri tooterühmadele ja -liikidele vastupidavusega ja muude toodetega seotud nõuete kehtestamiseks, kasutades selle eesmärgi järgi kohandatud kriteeriume. Seega peaks käesolev direktiiv täiendama tootepõhistes liidu õigusaktides taotletavaid eesmärke ning sisaldama kaupade nõuetele vastavuse hindamise objektiivse kriteeriumina vastupidavust. Käesolevas direktiivis peaks vastupidavus viitama kaupade võimele säilitada tavapärase kasutamise korral oma nõutavad funktsioonid ja toimivus. Selleks et kaubad oleksid nõuetega vastavuses, peaks neil olema vastupidavus, mis on sama liiki kaupade puhul tavapärane ning mida tarbija võib mõistlikult eeldada, võttes arvesse konkreetsete kaupade laadi, sh võimalikku vajadust mõistliku hoolduse järele (nt filtrite regulaarne kontrollimine ja vahetamine autode puhul), ja iga tehinguahelas osaleva isiku poolt või tema nimel tehtud avalikku teadaannet. Hindamisel tuleks samuti võtta arvesse kõiki teisi asjakohaseid asjaolusid, nagu kaupade hind ning tarbija poolt kaupade kasutamise intensiivsus või sagedus. Lisaks, kui lepingueelses teabes, mis on müügilepingu osa, on märgitud konkreetne teave vastupidavuse kohta, peaks tarbijal olema võimalik toetuda sellele subjektiivsete vastavusnõuete raames.
- (33) Käesoleva direktiivi kohaselt peaks müüja olema kohustatud andma tarbijale üle kaubad, mis on üleandmise ajal nõuetele vastavuses. Müüjad võivad kasutada varuosasid, et täita oma kohustus kaubad parandada, kui nõuetele

mittevastavus esines kauba üleandmise ajal. Kuigi käesoleva direktiiviga ei tuleks müüjatele seada kohustust tagada objektiivse vastavusnõudena teatud ajavahemiku jooksul varuosade kättesaadavus, ei tohiks käesolev direktiiv mõjutada liikmesriikide õigusaktide teisi sätteid, millega kohustatakse müüjat, tootjat või teisi isikuid tehinguahelas tagama varuosade kättesaadavus või tarbijaid varuosade kättesaadavusest teavitama.

- (34) Suur hulk kaupu tuleb enne paigaldada, kui tarbija saab neid tõhusalt kasutada. Lisaks on digielementidega kaupade puhul digisisu või digiteenuse paigaldamine tavaliselt vajalik, et tarbija saaks neid kaupu kasutada vastavalt nende ettenähtud otstarbele. Seetõttu tuleks igasugust mittevastavust, mis tuleneb kaupade ebaõigest paigaldamisest, sealhulgas kaupades sisalduva või nendega ühendatud digisisu või digiteenuse ebaõigest paigaldamisest, käsitada nõuetele mittevastavusena, kui paigaldamise viis läbi müüja või kui see toimus müüja kontrolli all. Kui kaupad peaks paigaldama tarbija, tuleks ebaõigest paigaldamisest tulenevat mittevastavust käsitada kaupade nõuetele mittevastavusena, hoolimata sellest, kas paigaldamise viis läbi tarbija või kolmas isik tarbija vastutusel, kui ebaõige paigaldamise oli põhjustatud puudulikest paigaldusjuhenditest, nagu paigaldusjuhendite mittetäielikkus või ebaselgus, mis muudab nende juhendite kasutamise tavatarbijale raskeks.
- (35) Nõuetele vastavus peaks hõlmama nii materiaalseid kui ka õiguslikke puudusi. Kolmanda isiku õiguste, eelkõige intellektuaalomandi õiguste, rikkumisest tulenevad piirangud võivad takistada või piirata kaupade lepingukohast kasutamist. Liikmesriigid peaksid tagama, et sellistel juhtudel on tarbijal õigus kasutada käesolevas direktiivis nõuetele mittevastavuse puhuks ette nähtud õiguskaitsevahendeid, välja arvatud siis, kui liikmesriigi õigusega on sel juhul ette nähtud lepingu tühisus või tühistatavus.
- (36) Õigusnormide piisava paindlikkuse tagamiseks, näiteks kasutatud kaupade müügi korral, peaks pooltel olema võimalik käesolevas direktiivis sätestatud objektiivsetest vastavusnõuetest kõrvale kalduda. Kõrvalekaldumine peaks olema võimalik üksnes siis, kui tarbijat sellest konkreetselt teavitatakse ning kui tarbija nõustub sellega teistest avaldustest või kokkulepetest eraldi aktiivse ja ühemõttelise käitumise teel.
- (37) Õiguskindluse suurendamine nii tarbijate kui ka müüjate jaoks eeldab, et selgelt määratletakse aeg, millal kaupade nõuetele vastavust tuleks hinnata. Asjakohane aeg kaupade nõuetele vastavuse hindamiseks peaks olema kaupade üleandmise aeg. See peaks kehtima ka digisisu või digiteenus sisaldavate või nendega ühendatud kaupades suhtes, mida antakse üle ühe üleandmistoimingu kaudu. Kui kaupades sisalduv või nendega ühendatud digisisu antakse üle või digiteenust osutatakse pidevalt teatud ajavahemiku jooksul, ei peaks digisisu või digiteenuse elemendi nõuetele vastavuse kindlakstegemise aeg siiski olema mitte ajahetk, vaid ajavahemik, mis hakkab kulgema üleandmisest. Õiguskindluse huvides peaks see ajavahemik olema võrdne ajavahemikuga, mille jooksul müüja vastutab nõuetele mittevastavuse eest.
- (38) Käesoleva direktiiviga ei tuleks reguleerida üleandmise mõistet, seda tuleks reguleerida liikmesriigi õiguses; eelkõige puudutab see küsimust, mida müüja peab tegema, et täita oma kohustus kaubad üle anda. Lisaks ei tohiks käesoleva direktiivi viited üleandmise ajale piirata nende normide kohaldamist, mis käsitlevad direktiivi 2011/83/EL kohast riisiko üleminekut ja mis on vastavalt rakendatud liikmesriikide õiguses.
- (39) Digielementidega kaupad tuleks lugeda tarbijale üleantuks, kui üle on antud kauba füüsiline komponent ning digisisu või digiteenuse puhul on teostatud üks üleandmistoiming või kui digisisu või digiteenuse pidev üleandmine teatud ajavahemiku jooksul on alanud. See tähendab, et müüja peaks tegema ka digisisu või digiteenuse tarbijale kättesaadavaks või juurdepääsetavaks sellisel viisil, et digisisu või digiteenus või vahendid selle allalaadimiseks või sellele juurdepääsu saamiseks on jõudnud tarbijani ning müüja ei pea võtma täiendavaid meetmeid, et tarbija saaks digisisu või digiteenust lepingu kohaselt kasutada, näiteks esitama lingi või allalaadimise võimaluse. Seetõttu peaks asjakohane hetk nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks olema digisisu üleandmise või digiteenuse osutamise aeg, kui füüsiline komponent anti üle varem. Sel viisil tagatakse, et müüja vastutuse tähtajal on ühelt

poolt füüsilise komponendi ja teiselt poolt digielemendi puhul üks alguspunkt. Lisaks ei saa tarbija paljudel juhtudel märgata füüsilise komponendi puudust enne, kui digisisu on üle antud või digiteenus osutatud.

- (40) Kui kaupade puhul on vajalik müüja poolne paigaldamine, ei pruugi tarbija mõnikord enne paigaldamise lõpuleviimist saada kaupa kasutada või puudust märgata. Seetõttu, kui müügilepingu alusel peab kaubad paigaldama müüja või see toimub müüja vastutusel, tuleks kaubad lugeda tarbijale üleantuks alates paigaldamise lõpuleviimisest.
- (41) Müüjate õiguskindluse ja tarbijate üldise usalduse tagamiseks piiriüleste ostude puhul tuleb näha ette ajavahemik, mille jooksul on tarbijal õigus kasutada õiguskaitsevahendeid nõuetele mittevastavuse korral, mis asjaomasel nõuetele vastavuse kindlakstegemise ajal esineb. Arvestades, et suur osa liikmesriike on direktiivi 1999/44/EÜ rakendamisel ette näinud kaheaastase ajavahemiku ja praktikas peavad turuosalised seda mõistlikuks, tuleks see ajavahemik säilitada. Sama ajavahemik peaks kehtima digielementidega kaupade puhul. Kui aga lepinguga nähakse ette pidev üleandmine pikemal ajavahemikul kui kaks aastat, peaks tarbijal olema õigus kasutada õiguskaitsevahendeid digisisu või digiteenuse nõuetele mittevastavuse korral, mis esineb või ilmneb ajavahemiku jooksul, mil digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine peab lepingu kohaselt toimuma. Et tagada liikmesriikidele paindlikkus tarbijakaitse taseme tõstmisel oma õiguses, peaks neil olema õigus kehtestada müüja vastutusele käesolevas direktiivis ettenähtust pikemaid tähtaegu.
- (42) Selleks et tagada sidusus liikmesriikide kehtivate õigussüsteemidega, peaks liikmesriikidel olema õigus ette näha, et müüja vastutab nõuetele mittevastavuse eest, mis ilmneb teatava ajavahemiku jooksul ja millele lisaks võib kehtida aegumistähtaeg, või et tarbija õiguskaitsevahenditele kohaldub üksnes aegumistähtaeg. Esimesel juhul peaksid liikmesriigid tagama, et müüja vastutuse tähtajast ei saa kõrvale kalduda tarbija õiguskaitsevahenditele kohaldatava aegumistähtaja tõttu. Kuigi käesoleva direktiiviga ei tohiks seetõttu ühtlustada riigisiseste aegumistähtaegade algust, tuleks sellega tagada, et need tähtajad ei piira tarbijate õigust kasutada õiguskaitsevahendeid nõuetele mittevastavuse puhul ajavahemiku jooksul, mil müüja on mittevastavuse eest vastutav. Teisel juhul peaks liikmesriikidel olema võimalik jätta kehtima või kehtestada üksnes tarbija õiguskaitsevahenditele kohaldatav aegumistähtaeg, jättes kehtestamata kindla ajavahemiku, mille jooksul peab nõuetele mittevastavus ilmnema, et müüja oleks vastutav. Et tagada ka sellistel juhtudel tarbijatele võrdne kaitse, peaksid liikmesriigid tagama, et kui tarbija õiguskaitsevahenditele kohaldatakse üksnes aegumistähtaega, peaks see siiski võimaldama tarbijatel kasutada õiguskaitsevahendeid nõuetele mittevastavuse ilmnemise korral vähemalt ajavahemikul, mis on käesolevas direktiivis sätestatud müüja vastutuse tähtaeg.
- (43) Teatavates aspektides võib olla õigustatud kasutatud kauba erinev kohtlemine. Ehkki kahe või enama aasta pikkune müüja vastutuse või aegumistähtaeg vastab üldjuhul nii müüja kui ka tarbija huvidele, ei pruugi see kehtida kasutatud kauba puhul. Seepärast peaks liikmesriikidel olema võimalik lubada pooltel leppida sellise kauba jaoks kokku lühem müüja vastutuse või aegumistähtaeg. Selle küsimuse lahendamise poolte vahelise lepingulise kokkuleppega suurendab lepinguvabadust ning tagab tarbija teavitamise nii kauba liigitumisest kasutatud kaubaks kui ka lühemast müüja vastutuse või aegumistähtajast. Siiski ei tohiks selline lepinguga kokku lepitud tähtaeg olla lühem kui üks aasta.
- (44) Käesoleva direktiiviga ei reguleerita seda, millistel tingimustel on võimalik käesolevas direktiivis sätestatud müüja vastutuse tähtaja või aegumistähtaja kulgemine peatada või katkestada. Seega peaks liikmesriikidel olema võimalik näha ette müüja vastutuse või aegumistähtaja kulgemise peatamine või katkestamine, näiteks kauba parandamise või asendamise korral või kui müüja ja tarbija peavad läbirääkimisi vastastikusele kokkuleppele jõudmiseks.
- (45) Ühe aasta jooksul, või kahe aasta jooksul, kui liikmesriigid otsustavad kohaldada kaheaastast tähtaega, peaks tarbija tõendama üksnes kauba nõuetele mittevastavust, ilma et tal oleks vaja tõendada ka seda, et mittevastavus esines nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks ette nähtud ajal. Tarbija väite ümberlükkamiseks peaks müüja tõendama, et sel ajal mittevastavust ei esinenud. Eeldus, et asjaomasel nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks ette nähtud ajal esines mittevastavus, võib lisaks olla mõnel juhul vastuolus kauba või mittevastavuse olemusega. Seda võib näiteks esineda selliste olemuslikult halvenevate kaupade nagu riknevate toodete (näiteks lilled) või üksnes

ühekordesteks kasutamiseks mõeldud kaupade puhul. Näide viimase kohta võib olla mittevastavus, mis saab olla tekkinud üksnes tarbija tegevuse või ilmselge välismõju tulemusel pärast kauba üleandmist tarbijale. Kui digielementidega kaupu käsitleva lepinguga nähakse ette pidev digisisu üleandmine või digiteenus osutamine, ei peaks tarbija tõendama, et digisisu või digiteenus oli nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks ette nähtud ajavahemikul mittevastav. Tarbija väite ümberlukkamiseks peaks müüja tõendama, et digisisu või digiteenus oli kõnealusel ajavahemikul nõuetega vastavuses.

- (46) Liikmesriikidel peaks olema lubatud jätta kehtima või kehtestada sätted, mille kohaselt peab tarbija oma õiguste kasutamiseks teavitama müüjat nõuetele mittevastavusest ajavahemiku vältel, mis ei ole lühem kui kaks kuud alates kuupäevast, mil tarbija mittevastavuse avastas. Liikmesriikidel peaks olema võimalik tagada tarbijakaitse kõrgem tase, jättes sellise kohustuse kehtestamata.
- (47) Selleks et suurendada õiguskindlust ja kõrvaldada üks peamisi siseturgu pärssivatest takistustest, tuleks käesoleva direktiiviga täielikult ühtlustada tarbijale kauba nõuetele mittevastavuse korral kättesaadavad õiguskaitsevahendid ning nende kasutamise tingimused. Nõuetele mittevastavuse korral peaks tarbijal olema eelkõige õigus nõuda kauba nõuetega vastavusse viimist või saada proportsionaalset hinnaalandust või lõpetada leping.
- (48) Kauba nõuetega vastavusse viimisega seoses peaks tarbijal olema võimalik valida parandamise ja asendamise vahel. Tarbijatele parandamise nõudmise võimaldamine peaks soodustama säästvat tarbimist ja võib aidata kaasa toodete paremale vastupidavusele. Tarbija valikut parandamise ja asendamise vahel tuleks piirata ainult siis, kui valitud võimalus oleks õiguslikult või faktiliselt võimatu või põhjustaks teise võimaliku valikuga võrreldes müüjale ebamõistlikult suuri kulusid. Näiteks võib olla ebamõistlik nõuda kauba asendamist väikese kriimustuse korral, kui asendamine põhjustaks olulisi kulusid, samas kui kriimustuse saab kergesti parandada.
- (49) Müüjal peaks olema lubatud keelduda kauba nõuetega vastavusse viimisest, kui kaupa ei ole võimalik ei parandada ega asendada või kui see põhjustaks müüjale ebamõistlikult suuri kulusid. Sama peaks kehtima juhul, kui kaupa ei ole võimalik kas parandada või asendada ning alternatiivne võimalus põhjustaks müüjale ebamõistlikult suuri kulusid. Näiteks juhul, kui kaup asub mujal kui esialgses üleandmise kohas, võivad posti- ja saatekulud olla müüja jaoks ebamõistlikult suured.
- (50) Nõuetele mittevastavuse ilmnemisel peaks tarbija müüjat sellest teavitama, et anda talle võimalus kaup nõuetega vastavusse viia. Müüja peaks seda tegema mõistliku aja jooksul. Seega ei peaks tarbijal olema reeglina kohe õigust hinna alandamisele või leping lõpetada, vaid ta peaks andma müüjale mõistliku aja nõuetele mittevastava kauba parandamiseks või asendamiseks. Kui müüja ei ole kaupa mõistliku aja jooksul parandanud või asendanud, peaks tarbijal olema õigus ilma edasise viivituseeta nõuda ja saada hinna alandamist või leping lõpetada.
- (51) Kui parandamise või asendamisega ei ole nõuetele mittevastavust tarbija jaoks nõuetekohaselt heastatud, peaks tarbijal olema õigus hinna alandamisele või leping lõpetada. Eriti peaks see kehtima juhul, kui müüja ei ole kauba parandamist või asendamist lõpule viinud või kui asjaoludest nähtub selgelt, et ta ei tee seda, või kui müüja on keeldunud kauba nõuetega vastavusse viimisest põhjusel, et seda ei ole võimalik ei parandada ega asendada või see põhjustaks talle ebamõistlikult suuri kulusid.
- (52) Teatavatel juhtudel võib olla põhjendatud, et tarbijal on õigus kohe hinna alandamisele või leping lõpetada. Kui müüja on võtnud meetmeid kauba nõuetega vastavusse viimiseks, kuid pärast seda ilmneb mittevastavus, tuleks objektiivselt hinnata, kas tarbija peaks müüja edasiste kauba nõuetega vastavusse viimise katsetega nõustuma, võttes arvesse juhtumi kõiki asjaolusid, nagu kauba liik ja väärtus ning mittevastavuse olemus ja ulatus. Eelkõige kalli või keeruka kauba puhul võib olla õigustatud lubada müüjal veel kord proovida kaup nõuetega vastavusse viia. Ühtlasi tuleks arvesse võtta ka seda, kui tarbijalt ei saa eeldada usalduse säilitamist müüja võime vastu kaup

nõuetega vastavusse viia, näiteks kui sama probleem ilmneb teist korda. Samuti võib mittevastavus olla teatavates olukordades nii tõsist laadi, et tarbijal on võimatu säilitada usaldus müüja võime vastu kaup nõuetega vastavusse viia, näiteks juhul, kui mittevastavus mõjutab oluliselt tarbija võimalust kaupa tavapäraselt kasutada ning kui tarbijalt ei saa eeldada usaldust, et müüja suudaks parandamise või asendamisega probleemi lahendada.

- (53) Et tagada lepingupoolte õiguste ja kohustuste tasakaal, peaks tarbijal olema õigus leping lõpetada üksnes juhul, kui mittevastavus on oluline.
- (54) Liikmesriikidel peaks olema võimalik reguleerida tingimusi, mille alusel võib võlgniku kohustusi täita teine isik, näiteks tingimused, mille korral müüja kohustust kaup parandada võib täita tarbija või kolmas isik müüja kulul.
- (55) Et kaitsta tarbijaid pikkade viivituste eest, tuleks parandamine või asendamine mõistliku aja jooksul edukalt lõpule viia. Parandamise või asendamise lõpuleviimise mõistlik aeg peaks vastama lühimale võimalikule ajale, mis on parandamise või asendamise lõpuleviimiseks vajalik. Seda aega tuleks objektiivselt hinnata, võttes arvesse kauba laadi ja keerukust, mittevastavuse laadi ja tõsidust ning parandamiseks või asendamiseks vajalikku jõupingutust. Käesoleva direktiivi rakendamisel peaksid liikmesriigid saama tõlgendada küsimust, milline on mõistlik parandamise või asendamise lõpuleviimise aeg, sätestades kindlad ajavahemikud, mida võiks üldiselt parandamiseks või asendamiseks mõistlikuks pidada, eelkõige teatavate tooteliikide puhul.
- (56) Käesoleva direktiiviga ei reguleerita võlgniku kohustuste täitmise kohta. Seepärast ei tuleks käesolevas direktiivis täpsustada ei üleandmiskohta ega näha ette parandamis- või asendamiskohta, neid küsimusi tuleks reguleerida liikmesriikide õiguses.
- (57) Kui müüja viib kauba nõuetega vastavusse asendamise teel, ei tohiks tarbijat kohustada maksma kauba tavapärase kasutamise eest kuni selle asendamiseni. Kauba tavapäraseks kasutamiseks tuleks pidada kauba laadile ja otstarbele vastavat kasutamist.
- (58) Et muuta lepingu lõpetamise õigus tarbijate jaoks tulemuslikuks, peaks tarbijal olema olukorras, kus ta ostab mitu kaupa, millest nõuetele mittevastavus puudutab üksnes mõnda lepingu alusel üle antud kaupa, õigus lõpetada leping ka mittevastavate kaupadega koos ostetud muude kaupade osas, isegi kui viimased vastavad nõuetele, kui tarbijalt ei saa mõistlikult eeldada üksnes vastavuses olevate kaupade alleshoidmist.
- (59) Kui tarbija lõpetab lepingu nõuetele mittevastavuse tõttu, peaks käesolev direktiiv sätestama normid üksnes lepingu lõpetamise õiguse peamiste tagajärgede ja tingimuste kohta, eelkõige sätestama poolte kohustuse saadu tagastada. Seega peaks müüja olema kohustatud tarbija tasunud hinna tagasi maksma ja tarbija peaks olema kohustatud kauba tagastama.
- (60) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide õigust reguleerida muid kui käesolevas direktiivis sätestatud lepingu lõpetamise tagajärgi, nagu kauba väärtuse langemise, kauba hävimise või kadumisega seotud tagajärjed. Samuti peaks liikmesriikidel olema lubatud reguleerida tasunud hinna tarbijale tagasimaksmise tingimusi, näiteks tagasimaksmise viisiga seotud tingimusi või sellega kaasneva võivaid kulusid ja tasusid. Näiteks võiks liikmesriikidel olla õigus näha ette ka teatavad hinna tagasimaksmise või kauba tagastamise tähtajad.
- (61) Põhimõte, et müüjal vastutab tekitatud kahju eest, on müügilepingute oluline osa. Seetõttu peaks tarbijal olema õigus nõuda müüjalt käesoleva direktiivi rikkumise tõttu, sealhulgas nõuetele mittevastavuse tõttu tekkinud kahju hüvitamist. Hüvitis peaks asetama tarbijad võimalikult suurel määral sellisesse olukorda, milles nad oleksid olnud, kui kaup oleks vastanud nõuetele. Kuna sellise kahju hüvitamise õigus on juba tagatud kõikides liikmesriikides, ei tohiks käesolev direktiiv piirata liikmesriikide õigusnorme käesoleva direktiivi õigusnormide rikkumisest tarbijale tuleneva kahju hüvitamise kohta. Liikmesriikidel peaks olema ka õigus reguleerida tarbija õigust hüvitisele juhul, kui parandamine või asendamine põhjustas olulist ebamugavust või hilines.

- (62) Läbipaistvuse tagamiseks tuleks sätestada müügarantiile teatavad nõuded, mida kohaldatakse koos lepingueelse teabe nõuetega müügarantii olemasolu ja tingimuste kohta, mis on sätestatud direktiivis 2011/83/EL. Lisaks tuleks käesoleva direktiiviga sätestada õiguskindluse parandamiseks ja tarbijate eksitamise vältimiseks nõue, et juhul, kui seotud reklaamis sisalduvad müügarantii tingimused on tarbijale soodsamad kui need, mis sisalduvad garantiilubaduses, peaksid kehtima soodsamad tingimused. Samuti tuleks käesoleva direktiiviga sätestada normid, mis reguleerivad garantiilubaduse sisu ja seda, kuidas garantiilubadus tarbijatele kättesaadavaks tehakse. Näiteks peaks garantiilubadus sisaldama müügarantii tingimusi ning selles tuleks märkida, et müügarantii ei mõjuta müüja seadusest tulenevat vastutust, märkides sõnaselgelt, et müügarantii tingimused täiendavad müüja seadusest tulenevat vastutust. Liikmesriikidel peaks olema õigus kehtestada norme, mis reguleerivad müügarantiide käesoleva direktiiviga reguleerimata muid aspekte, näiteks võimalust siduda müügarantiiga muid võlgnikke kui garantii andja, tingimusel, et need normid ei vähenda kaitset, mida tarbijatele pakuvad käesoleva direktiivi täielikult ühtlustatud sätted müügarantiide kohta. Ehkki liikmesriikidele peaks jääma õigus sätestada, et müügarantiid antakse tasuta, peaksid nad tagama, et müüja või tootja kohustus, mis kuulub käesolevas direktiivis sätestatud müügarantii määratluse alla, on kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud ühtlustatud normidega.
- (63) Arvestades, et müüja vastutab tarbija ees müüja või kolmanda isiku tegevusest või tegevusetusest tuleneva kauba nõuetele mittevastavuse eest, peaks müüjal olema võimalik kasutada õiguskaitsevahendeid isiku suhtes, kes vastutab tehinguahela varasemas etapis. Õiguskaitsevahendid peaksid hõlmama nõuetele mittevastavuse kõrvaldamist, mis tuleneb uuenduste (sh turvauuenduste) tegematajätmisest, mis oleksid olnud vajalikud digielementidega kauba nõuetele vastavuse säilitamiseks. Käesolev direktiiv ei tohiks aga mõjutada lepinguvabaduse põhimõtet müüja ja teiste tehinguahelas osalejate vahel. Üksikasjad selle õiguse kasutamise, eriti selle kohta, kelle vastu ja kuidas selliseid õiguskaitsevahendeid kasutada ning kas õiguskaitsevahendid on kohustuslikku laadi, peaksid kehtestama liikmesriigid. Käesoleva direktiiviga ei reguleerita küsimust, kas ka tarbija võib esitada nõude otse tehinguahela varasemas etapis osaleva isiku suhtes, välja arvatud juhul, kui tootja pakub tarbijale kauba suhtes müügarantiid.
- (64) Isikutel ja organisatsioonidel, kellel on vastavalt liikmesriigi õigusele õigustatud huvi kaitsta tarbijate lepingulisi õigusi, peaks olema õigus algatada menetlusi kas kohtus või haldusasutuses, kes on pädev kaebusi lahendama või asjakohast kohtumenetlust algatama.
- (65) Käesolev direktiiv ei piira rahvusvahelise eraõiguse normide, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 593/2008 ja (EL) nr 1215/2012⁽⁷⁾ kohaldamist.
- (66) Direktiiv 1999/44/EÜ tuleks kehtetuks tunnistada. Kehtetuks tunnistamise kuupäev peaks vastama käesoleva direktiivi ülevõtmise tähtpäevale. Et tagada liikmesriikide poolt käesoleva direktiivi järgimiseks kehtestatud õigus- ja haldusnormide ühetaoline kohaldamine alates ülevõtmise tähtpäevast sõlmitud lepingute suhtes, ei tohiks käesolevat direktiivi kohaldada enne selle ülevõtmise tähtpäeva sõlmitud lepingute suhtes.
- (67) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2394⁽⁸⁾ lisa tuleks muuta, et lisada sellesse viide käesolevale direktiivile, eesmärgiga hõlbustada käesoleva direktiivi täitmise tagamisel piiriülest koostööd.
- (68) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/22/EÜ⁽⁹⁾ I lisa tuleks muuta, et lisada sellesse viide käesolevale direktiivile tagamaks, et käesolevas direktiivis sätestatud tarbijate kollektiivsed huvid on kaitstud.
- (69) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta⁽¹⁰⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeesmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide edastamine on põhjendatud.

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnistamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2394 tarbijakaitsealaste õigusaktide täitmise tagamise eest vastutavate liikmesriigi asutuste vahelise koostöö kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 345, 27.12.2017, lk 1).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/22/EÜ tarbijate huve kaitsvate ettekirjutuste kohta (ELT L 110, 1.5.2009, lk 30).

⁽¹⁰⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

- (70) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, tegeledes järjekindlal viisil lepinguõigusega seotud takistuste kaotamisega kaupade piiriülesest müügist liidus, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, kuna ükski liikmesriik eraldi võttes ei ole võimeline kõrvaldama kehtivat õiguslikku killustatust, tagades oma õiguse sidususe teiste liikmesriikide õigusega, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, kõrvaldades lepinguõigusega seotud peamised tõkked täieliku ühtlustamise teel, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (71) Komisjonil on asjakohane vaadata käesoleva direktiivi kohaldamine läbi viis aastat pärast selle jõustumist, sealhulgas eelkõige sätteid, mis käsitlevad õiguskaitsevahendeid ja tõendamiskoormist, pidades silmas ka kasutatud ja avalikel enampakkumistel müüdavaid kaupu ning tootja müügigarantiid seoses vastupidavusega. Komisjon peaks ühtlasi hindama, kas käesoleva direktiivi ja direktiivi (EL) 2019/770 kohaldamine tagab järjepideva ja ühetaolise raamistiku siseturu nõuetekohaseks toimimiseks seoses digisisu üleandmise, digiteenuste osutamise ning digielementidega kaupade üleandmisega.
- (72) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja -vabadusi ning järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, sealhulgas selle artiklites 16, 38 ja 47 tunnustatud põhimõtteid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimise eesmärk

Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele ning tagada samal ajal tarbijakaitse kõrge tase, kehtestades ühised normid teatavate nõuete kohta, mida kohaldatakse müüjate ja tarbijate vahel sõlmitud müügilepingutele, eelkõige normid, mis käsitlevad kaupade vastavust lepingule, õiguskaitsevahendeid, mida saab kasutada lepingule mittevastavuse korral, õiguskaitsevahendite kasutamise tingimusi ning müügigarantiisid.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „müügileping“ – leping, mille kohaselt müüja annab tarbijale üle või kohustub talle üle andma kauba omandiõiguse, ning tarbija tasub või kohustub tasuma ostuhinna;
- 2) „tarbija“ – füüsiline isik, kes seoses käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingutega tegutseb eesmärgil, mis ei ole seotud tema kaubandus-, majandus-, ameti- või kutsetegevusega;
- 3) „müüja“ – füüsiline või juriidiline isik, olenemata sellest, kas ta on era- või avalik-õiguslik, kes seoses käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingutega tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ameti- või kutsetegevusega, sealhulgas kõnealuse füüsilise või juriidilise isiku nimel või ülesandel tegutseva teise isiku kaudu;
- 4) „tootja“ – kauba valmistaja, kauba liitu importija või isik, kes on pannud kaubale oma nime, kaubamärgi või muu tunnusemärgi ja esineb selle tootjana;
- 5) „kaup“ –
 - a) kehaline vallaasi; vesi, gaas ja elekter loetakse käesoleva direktiivi tähenduses kaubaks, kui need pannakse müüki piiratud mahus või kindlaksmääratud koguses;
 - b) kehaline vallasasi, mis sisaldab digisisu või digiteenust või millega on ühendatud digisisu või digiteenus sellisel viisil, et digisisu või digiteenuse puudumise korral ei täidaks kaup oma otstarvet („digielementidega kaup“);
- 6) „digisisu“ – andmed, mis on koostatud ja mis antakse üle digitaalsel kujul;

- 7) „digiteenus“ –
- a) teenus, mis võimaldab tarbijal digitaalsel kujul andmeid luua, töödelda või salvestada või neile juurde pääseda, või
 - b) teenus, mis võimaldab tarbija või muude digiteenuse kasutajate üles laaditud või loodud digitaalsel kujul andmeid jagada või teha nendega muid toiminguid;
- 8) „ühilduvus“ – kauba võime toimida koos sellise riist- või tarkvaraga, millega koos sama liiki kaupa tavaliselt kasutatakse, ilma et oleks vaja kaupa, riist- või tarkvara kohandada;
- 9) „funktsionaalsus“ – kauba võime toimida otstarbekohaselt;
- 10) „koostalitlusvõime“ – kauba võime toimida koos sellise riist- või tarkvaraga, mis erineb riist- või tarkvarast, millega koos sama liiki kaupa tavaliselt kasutatakse;
- 11) „püsiv andmekandja“ – vahend, mis võimaldab tarbijal või müüjal säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et sellele on võimalik teabe otstarbe seisukohast piisava aja jooksul tulevikus ligi pääseda, ja mis võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada;
- 12) „müügigarantii“ – müüja või tootja (garantii andja) poolt tarbija ees võetud kohustus, lisaks müüja seadusest tulenevale kohustusele tagada kauba vastavus nõuetele, maksta tagasi kauba eest tasutud hind või asendada või parandada kaup või hooldada seda mis tahes moel, kui kaubal puuduvad garantiilubaduses esitatud omadused või see ei vasta muudele garantiilubaduses ettenähtud nõuetele, mis ei seondu lepingutingimustele vastavusega, või kui kaubal ei ole müügilepingu sõlmimise ajal või enne seda avaldatud reklaamis lubatud omadusi;
- 13) „vastupidavus“ – kauba võime säilitada tavapärase kasutamise korral oma funktsioonid ja toimivus;
- 14) „tasuta“ – ilma kauba nõuetega vastavusse viimiseks vajalike kuludeta, eelkõige posti-, veo-, töö- või materjalikuludeta;
- 15) „avalik enampakkumine“ – müügimeetod, mille puhul müüja pakub enampakkumise korraldaja poolt läbiviidava läbipaistva võistupakkumise korras kaupa või teenust tarbijatele, kes viibivad isiklikult enampakkumise juures või kellele on antud võimalus seal viibida, ning kus edukas pakkumise tegija on kohustatud kauba või teenuse ostma.

Artikkel 3

Kohaldamisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse tarbija ja müüja vaheliste müügilepingute suhtes.
2. Käesoleva direktiivi tähenduses on müügilepingud ka sellised tarbija ja müüja vahelised lepingud, milles käsitletakse sellise kauba üleandmist, mis tuleb alles toota või valmistada.
3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata digisisu üleandmise või digiteenuste osutamise lepingute suhtes. Käesolevat direktiivi kohaldatakse siiski digisisu või digiteenuse suhtes, mis sisaldub kaubas või on sellega ühendatud artikli 2 punkti 5 alapunkti b tähenduses ning mis antakse üle koos kaubaga müügilepingu alusel, olenemata sellest, kas digisisu üleandjaks või digiteenuse osutajaks on müüja või kolmas isik. Kahtluse korral, kas kaubas sisalduva või sellega ühendatud digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine on müügilepingu osa, eeldatakse, et digisisu või digiteenus on müügilepinguga hõlmatud.
4. Käesolevat direktiivi ei kohaldata
 - a) füüsilise andmekandja suhtes, mida kasutatakse üksnes digisisu kandjana, või
 - b) kauba suhtes, mida müüakse sundkorras või muul õigusaktist tuleneval viisil.

5. Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta müügilepingud, mille ese on

- a) avalikul enampakkumisel müüdadavad kasutatud kaubad ja
- b) elusloomad.

Punktis a osutatud juhul tehakse tarbijatele kergesti kättesaadavaks selge ja põhjalik teave selle kohta, et käesolevast direktiivist tulenevaid õigusi ei kohaldata.

6. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide õigust reguleerida üldise lepinguõiguse aspekte, näiteks lepingu sõlmimist, kehtivust, tühisust või õiguslikke tagajärgi käsitlevaid õigusnorme, kaasa arvatud lepingu lõpetamise tagajärgi, nii-võrd kui neid ei reguleerita käesoleva direktiiviga, ning kahju hüvitamist.

7. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide õigust lubada tarbijatel valida teatav õiguskaitsevahend, kui kaupade nõuetele mittevastavus ilmneb ajal jooksul, mis ei ületa 30 päeva kauba üleandmisest. Käesolev direktiiv ei mõjuta ka liikmesriigi õigusnorme, mis ei ole tarbijalepinguid reguleerivad erinormid, ning millega nähakse ette teatavad õiguskaitsevahendid teatud liiki puuduste korral, mis ei olnud müügilepingu sõlmimise ajal ilmsed.

Artikkel 4

Ühtlustamise tase

Liikmesriigid ei jäta kehtima ega kehtesta oma õiguses sätteid, mis erinevad käesoleva direktiiviga kehtestatutest, sealhulgas ei rangemaid ega leebemaid sätteid tarbijakaitse erineva taseme saavutamiseks, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 5

Kaupade nõuetele vastavus

Müüja annab tarbijale üle kauba, mis vastab artiklites 6, 7 ja 8 esitatud nõuetele, kui need nõuded on kohaldatavad, ilma et see piiraks artikli 9 kohaldamist.

Artikkel 6

Subjektiivsed vastavusnõuded

Kaup loetakse müügilepingule vastavaks, kui see vastab asjakohasel juhul eelkõige järgmistele nõuetele:

- a) kauba kirjeldus, liik, kogus ja kvaliteet ning funktsionaalsus, ühilduvus, koostalitlusvõime ja muud omadused vastavad müügilepingu tingimustele;
- b) kaup sobib kasutamiseks eriomasel otstarbel, milleks tarbija seda vajab ja mille tarbija tegi müüjale teatavaks hiljemalt lepingu sõlmimise ajal ning millega müüja on nõustunud;
- c) kaup antakse üle koos kõigi tarvikute ja juhenditega, sealhulgas paigaldamise kohta, vastavalt müügilepingu tingimustele, ning
- d) kaubale tehakse uuendusi vastavalt müügilepingu tingimustele.

Artikkel 7

Objektiivsed vastavusnõuded

1. Lisaks subjektiivsetele vastavusnõuetele peab kaup vastama ka järgmistele nõuetele:

- a) kaup sobib otstarbeks, milleks sama liiki kaupa tavaliselt kasutatakse, võttes asjakohasel juhul arvesse kehtivat liidu ja liikmesriigi õigust, tehnilisi standardeid või selliste tehniliste standardite puudumise korral kohaldatavaid konkreetsel tegevusalal kehtivaid valdkondlikke tegevusjuhendeid;
- b) kauba kvaliteet ja kirjeldus vastavad näidise või mudeli kvaliteedile ja kirjeldusele, mille müüja on enne lepingu sõlmimist tarbijale kättesaadavaks teinud;

- c) kaup on üle antud, kui see on asjakohane, koos selliste tarvikutega, sealhulgas pakendid, paigaldusjuhendid või muud juhendid, mille saamist tarbija võib mõistlikult eeldada, ning
- d) kaup on sellises koguses ning kvaliteedi ja toimimisomadustega, sealhulgas vastupidavuse, funktsionaalsuse, ühilduvuse ja turvalisuse poolest, mis on sama liiki kauba puhul tavapärane ning mida tarbija võib mõistlikult eeldada, arvestades kauba laadi ning võttes arvesse müüja enda või tema nimel või tehinguahela varasemates etappides osalenud muude isikute (kaasa arvatud tootja) poolt eeskätt reklaamides või märgistusel tehtud avalikke teadaandeid.
2. Lõike 1 punktis d osutatud avalikud teadaanded ei ole müüja suhtes siduvad, kui müüja tõendab, et
- a) ta ei olnud ega saanud mõistlikult eeldades olla kõnealusel avalikust teadaandest teadlik;
- b) lepingu sõlmimise ajaks oli avalikku teadaannet parandatud samal või võrreldaval viisil, nagu see oli tehtud, või
- c) avalik teadaanne ei saanud mõjutada kauba ostmise otsust.
3. Digielementidega kauba puhul tagab müüja, et tarbijat teavitatakse uuendustest ja et talle antakse üle uuendused, kaasa arvatud turvauuendused, mis on vajalikud kõnealusel kauba nõuetele vastavuse tagamiseks ajavahemiku jooksul,
- a) mida tarbija võib mõistlikult eeldada, võttes arvesse kauba ja digielementide liiki ja otstarvet ning lepingu asjaolusid ja laadi, kui lepingus on ette nähtud üks digisisu üleandmise või digiteenuste osutamise toiming, või
- b) millele on osutatud artikli 10 lõikes 2 või 5, kui müügilepingus on ette nähtud, et digisisu üleandmine või digiteenuste osutamine toimub teatava ajavahemiku jooksul pidevalt.
4. Kui tarbija ei paigalda lõike 3 kohaselt üle antud uuendusi mõistliku aja jooksul, ei vastuta kaupleja nõuetele mittevastavuse eest, mis on tingitud üksnes asjaomase uuenduse puudumisest, kui
- a) müüja on tarbijat teavitanud uuenduse kättesaadavusest ja sellest, millised on tagajärjed, kui tarbija jätab selle paigaldamata, ning
- b) uuenduse tarbija poolt paigaldamata jätmise või ebaõige paigaldamine ei olnud tingitud tarbijale antud paigaldusjuhendite puudulikkusest.
5. Nõuetele mittevastavusega lõike 1 või 3 tähenduses ei ole tegemist juhul, kui müügilepingu sõlmimise ajal teavitati tarbijat konkreetselt sellest, et kauba teatav omadus kaldub kõrvale lõikes 1 või 3 sätestatud objektiivsetest vastavusnõuetest, ja kui tarbija on müügilepingu sõlmimise ajal sellise kõrvalekalldumisega sõnaselgelt ja eraldi nõustunud.

Artikkel 8

Kauba ebaõige paigaldamine

Kauba ebaõigest paigaldamisest tulenev mittevastavus loetakse võrdseks kauba nõuetele mittevastavusega, kui

- a) paigaldus on müügilepingu osa ning kauba paigaldas müüja või seda tehti tema vastutusel või
- b) tarbija poolt tegemiseks ette nähtud paigalduse tegi tarbija ning ebaõige paigaldamine tulenes puudustest müüja antud paigaldusjuhendites või, kui tegemist on digielementidega kaubaga, puudustest müüja, digisisu üleandja või digiteenuse osutaja antud paigaldusjuhendites.

*Artikkel 9***Kolmanda isiku õigused**

Kui kolmanda isiku õiguste, eelkõige intellektuaalomandi õiguste rikkumisest tulenev piirang takistab või piirab kauba kasutamist vastavalt artiklitele 6 ja 7, tagab liikmesriik, et tarbijal on õigus artiklis 13 sätestatud nõuetele mittevastavuse korral kasutatavatele õiguskaitsevahenditele, välja arvatud juhul, kui liikmesriigi õigusega on sellisel juhul ette nähtud müügilepingu tühisus või tühistatavus.

*Artikkel 10***Müüja vastutus**

1. Müüja vastutab tarbija ees mittevastavuse eest, mis oli olemas ajal, mil kaup üle anti ja mis ilmneb kahe aasta jooksul pärast kauba üleandmist. Ilma et see piiraks artikli 7 lõike 3 kohaldamist, kohaldatakse käesolevat lõiget ka digielementidega kaupade suhtes.
2. Digielementidega kauba puhul vastutab müüja juhul, kui lepingus on ette nähtud, et digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine toimub teatud ajavahemiku jooksul pidevalt, ka digisisu või digiteenuse mittevastavuse eest, mis esineb või ilmneb kahe aasta jooksul alates digielementidega kauba üleandmisest. Kui lepingus on ette nähtud enam kui kaks aastat kestev pidev üleandmine, vastutab müüja digisisu või digiteenuse mittevastavuse eest, mis esineb või ilmneb ajavahemiku jooksul, mil digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine peab müügilepingu kohaselt toimuma.
3. Liikmesriigid võivad jätta kehtima või kehtestada pikemad tähtajad kui need, millele on osutatud lõigetes 1 ja 2.
4. Kui liikmesriigi õiguse kohaselt kehtib artiklis 13 sätestatud õiguskaitsevahendite suhtes ka aegumistähtaeg, tagab liikmesriik, et aegumistähtaeg võimaldab tarbijal kasutada artiklis 13 sätestatud õiguskaitsevahendeid igasuguse nõuetele mittevastavuse korral, mille eest vastutab käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaselt müüja ja mis ilmneb nimetatud lõigetes osutatud ajavahemiku jooksul.
5. Olenemata käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 võib liikmesriik jätta kehtima või kehtestada artiklis 13 sätestatud õiguskaitsevahendite suhtes üksnes aegumistähtaja. Liikmesriik tagab, et aegumistähtaeg võimaldab tarbijal kasutada artiklis 13 sätestatud õiguskaitsevahendeid igasuguse nõuetele mittevastavuse korral, mille eest käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaselt vastutab müüja ja mis ilmneb nimetatud lõigetes osutatud ajavahemiku jooksul.
6. Liikmesriigid võivad sätestada, et kasutatud kauba puhul võivad müüja ja tarbija kokku leppida lepingutingimustes, mis näevad ette lõigetes 1, 2 ja 5 osutatutest lühema vastutuse tähtaja või aegumistähtaja, tingimusel et kõnealune tähtaeg ei ole lühem kui üks aasta.

*Artikkel 11***Tõendamiskoormis**

1. Eeldatakse, et nõuetele mittevastavus, mis ilmneb ühe aasta jooksul alates kauba üleandmisest, oli kauba üleandmise ajal olemas, välja arvatud juhul, kui tõestatakse vastupidist või kui see eeldus on vastuolus kauba või mittevastavuse olemusega. Käesolevat lõiget kohaldatakse ka digielementidega kaupade suhtes.
2. Lõikes 1 sätestatud üheaastase ajavahemiku asemel võib liikmesriik jätta kehtima või kehtestada kaheaastase ajavahemiku alates kauba üleandmisest.
3. Digielementidega kauba puhul, kui müügilepingus on ette nähtud pidev digisisu üleandmine või digiteenuse osutamine teatava ajavahemiku jooksul, lasub müüjal kohustus tõendada, et digisisu või digiteenus vastas artikli 10 lõikes 2 osutatud ajavahemiku jooksul nõuetele, kui mittevastavus ilmneb kõnealuses artiklis osutatud ajavahemiku jooksul.

*Artikkel 12***Teavitamiskohustus**

Liikmesriigid võivad jätta kehtima või kehtestada sätted, mille kohaselt tarbija peab oma õiguste kasutamiseks teavitama müüjat mittevastavusest vähemalt kahe kuu jooksul alates kuupäevast, mil tarbija mittevastavuse avastas.

*Artikkel 13***Õiguskaitsevahendid nõuetele mittevastavuse korral**

1. Nõuetele mittevastavuse korral on tarbijal õigus nõuda kauba nõuetega vastavusse viimist või saada proportsionaalset hinnaalandust või lõpetada leping käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Kauba nõuetega vastavusse viimiseks võib tarbija valida parandamise ja asendamise vahel, välja arvatud juhul, kui valitud õiguskaitsevahendi kasutamine on võimatu või see on teise õiguskaitsevahendiga võrreldes müüjale ebamõistlikult kulukas, võttes arvesse kõiki asjaolusid, sealhulgas järgmist:
 - a) väärtus, mis kaubal oleks olnud juhul, kui nõuetele mittevastavust ei esineks;
 - b) nõuetele mittevastavuse olulisus ning
 - c) võimalus kasutada alternatiivset õiguskaitsevahendit ilma märkimisväärse ebamugavuseta tarbijale.
3. Müüja võib keelduda kauba nõuetega vastavusse viimisest, kui kaupa ei ole võimalik parandada või asendada või kui see põhjustaks müüjale ebamõistlikult suuri kulusid, võttes arvesse kõiki asjaolusid, kaasa arvatud lõike 2 punktides a ja b loetletud asjaolusid.
4. Tarbijal on õigus kas proportsionaalsele hinna alandamisele kooskõlas artikliga 15 või müügileping lõpetada kooskõlas artikliga 16 kõikidel järgmistel juhtudel:
 - a) müüja ei ole kaupa parandanud või asendanud või, kui see on asjakohane, kauba parandamist või asendamist lõpule viinud vastavalt artikli 14 lõigetele 2 ja 3, või müüja on keeldunud kauba nõuetega vastavusse viimisest kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3;
 - b) nõuetele mittevastavus ilmneb hoolimata müüja püüdlusest kaup nõuetega vastavusse viia;
 - c) nõuetele mittevastavus on nii tõsine, et õigustab kohest hinna alandamist või müügilepingu lõpetamist, või
 - d) müüja on teatanud või asjaoludest nähtub selgelt, et ta ei vii kaupa nõuetega vastavusse mõistliku aja jooksul või tarbijale olulist ebamugavust põhjustamata.
5. Tarbijal ei ole õigust lepingut lõpetada, kui nõuetele mittevastavus on üksnes ebaoluline. Kauplejal lasub kohustus tõendada, et nõuetele mittevastavus on ebaoluline.
6. Tarbijal on õigus viivitada maksmata hinna või selle osa tasumisega, kuni müüja on täitnud oma käesolevast direktiivist tulenevad kohustused. Liikmesriik võib kindlaks määrata tingimused, mille alusel tarbijal on õigus tasumisega viivitada.
7. Liikmesriigid võivad reguleerida seda, kas ja millises ulatuses mõjutab asjaolu, et tarbija tegevus on nõuetele mittevastavuse tekkimisele kaasa aidanud, tema õigust kasutada õiguskaitsevahendeid.

*Artikkel 14***Kauba parandamine või asendamine**

1. Parandamine või asendamine toimub
 - a) tasuta;
 - b) mõistliku ajavahemiku jooksul alates hetkest, mil tarbija teavitas müüjat nõuetele mittevastavusest, ning
 - c) ilma olulise ebamugavuseta tarbijale, võttes arvesse kauba laadi ja otstarvet, milleks tarbija kaupa vajas.

2. Kui nõuetele mittevastavus tuleb kõrvaldada kauba parandamise või asendamise teel, teeb tarbija kauba müüjale kättesaadavaks. Müüja võtab asendatud kauba tagasi müüja kulul.
3. Kui parandamiseks on vajalik selle kauba eemaldamine, mis oli paigaldatud kooskõlas oma laadi ja otstarbega enne mittevastavuse ilmnemist, või kui selline kaup tuleb asendada, hõlmab kauba parandamise või asendamise kohustus nõuetele mittevastava kauba eemaldamist ja asenduskauba või parandatud kauba paigaldamist või vastavate kulude kandmist.
4. Tarbija ei pea maksma kauba tavapärase kasutamise eest selle asendamisele eelneva aja jooksul.

Artikkel 15

Hinna alandamine

Hinda alandatakse proportsionaalselt tarbija saadud kauba väärtuse vähenemisega võrreldes nõuetele vastava kauba väärtusega.

Artikkel 16

Müügilepingu lõpetamine

1. Tarbijal on õigus müügileping lõpetada, esitades selleks müüjale avalduse, milles ta väljendab otsust müügileping lõpetada.
2. Kui mittevastavus on seotud üksnes mõne müügilepingu alusel üleantud kaubaga ja kui vastavalt artiklile 13 on alust müügileping lõpetada, võib tarbija müügilepingu lõpetada üksnes nende kaupade osas ja muude kaupade osas, mille tarbija soetas koos mittevastavuses oleva kaubaga, kui tarbijalt ei saa mõistlikult eeldada üksnes vastavuses olevate kaupade alleshoidmist.
3. Kui tarbija lõpetab müügilepingu tervikuna või mõne lepingu alusel üleantud kauba osas kooskõlas lõikega 2,
 - a) tagastab tarbija müüja kulul müüjale kauba ja
 - b) müüja maksab tarbijale kauba eest tagasi tasutud hinna, kui ta on kauba kätte saanud või kui ta on saanud tarbijalt tõendi selle kohta, et tarbija on kauba tagasi saatnud.

Käesoleva lõike kohaldamisel võivad liikmesriigid kindlaks määrata tagastamise ja tagasimaksmise tingimused.

Artikkel 17

Müügigarantiid

1. Müügigarantii on garantii andjale siduv tingimustel, mis on esitatud garantiilubaduses ning lepingu sõlmimise ajal või enne seda avaldatud müügigarantiiga seotud reklaamis. Käesolevas artiklis sätestatud tingimustel ja ilma et see piiraks liidu või liikmesriigi õiguse muude kohaldatavate sätete kohaldamist, vastutab tootja, kui ta pakub tarbijale teatava aja jooksul vastupidavusega seotud müügigarantiid teatavatele kaupadele, kogu müügigarantii kehtivusaja jooksul tarbija ees otseselt kaupade parandamise või asendamise eest vastavalt artiklile 14. Tootja võib pakkuda tarbijale vastupidavusega seotud müügigarantiis soodsamaid tingimusi.

Kui garantiilubaduses sisalduvad tingimused on tarbija jaoks vähem soodsad kui müügigarantiiga seotud reklaamis esitatud tingimused, on müügigarantii siduv tingimustel, mis on ette nähtud müügigarantiiga seotud reklaamis, välja arvatud juhul, kui enne lepingu sõlmimist oli müügigarantiiga seotud reklaami parandatud samal või võrreldaval viisil, nagu see oli tehtud.

2. Garantiilubadus antakse tarbijale üle püsival andmekandjal hiljemalt kauba üleandmise ajal. Garantiilubadus koostatakse lihtsas ja arusaadavas keeles. See peab sisaldama järgmist:

- a) selge kinnitus selle kohta, et tarbijal on õigus kauba mittevastavuse korral tasuta kasutada seadusest tulenevaid õiguskaitsevahendeid müüja vastu ning et müügarantii ei mõjuta seda õigust;
- b) garantii andja nimi ja aadress;
- c) kord, mida tarbija peab müügarantii kasutamiseks järgima;
- d) nende kaupade loetelu, mille suhtes müügarantii kehtib, ning
- e) müügarantii tingimused.

3. Mittevastavus lõikele 2 ei mõjuta müügarantii siduvust garantii andja jaoks.

4. Liikmesriigid võivad kehtestada norme, mis reguleerivad müügarantiide käesoleva artikliga reguleerimata aspekte, kaasa arvatud norme, mis käsitlevad seda, mis keeles või keeltes tuleb garantiilubadus tarbijale kättesaadavaks teha.

Artikkel 18

Tagasinõudeõigus

Kui müüja vastutab tarbija ees kauba nõuetele mittevastavuse eest, mis tuleneb tehinguahela varasemates etappides osalenud isiku tegevusest või tegevusetusest, sealhulgas artikli 7 lõikes 3 sätestatud digielementidega kaupade uuenduste üle andmata jätmisest, on müüjal õigus kasutada tehinguahelas vastutava isiku või vastutavate isikute vastu õiguskaitsevahendeid. Isik, kelle vastu müüja võib kasutada õiguskaitsevahendeid, asjaomane tegutsemisviis ja tingimused määratakse kindlaks liikmesriigi õiguses.

Artikkel 19

Täitmise tagamine

1. Liikmesriigid tagavad piisavad ja tõhusad vahendid, et tagada käesoleva direktiivi täitmine.

2. Lõikes 1 osutatud vahendite hulka kuuluvad õigusnormid, mille kohaselt üks või mitu järgmistest liikmesriigi õigusega määratud asutustest võivad kooskõlas liikmesriigi õigusega pöörduda kohtute või pädevate haldusasutuste poole, et tagada käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud liikmesriigi õigusnormide kohaldamine:

- a) avalik-õiguslikud asutused või nende esindajad;
- b) tarbijaorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi tarbijaid kaitsta;
- c) kutseorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi meetmeid võtta.

Artikkel 20

Tarbijate teavitamine

Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed tagamaks, et tarbijatele on kättesaadav teave käesolevast direktiivist tulenevate tarbijate õiguste kohta ja nende õiguste täitmise tagamise vahendite kohta.

Artikkel 21

Sätete kohustuslikkus

1. Kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti, ei ole tarbija jaoks siduv lepingutingimus, mis välistab tarbija kahjuks käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud liikmesriigi sätete kohaldamise, kaldub neist tarbija kahjuks kõrvale või muudab nende toimet tarbija kahjuks enne, kui tarbija on müüjale teatanud kauba nõuetele mittevastavusest.

2. Käesoleva direktiivi kohaldamine ei takista müüjat pakkumast tarbijale lepingutingimusi, mille alusel pakutakse käesolevas direktiivis sätestatud ulatuslikumat kaitset.

Artikkel 22

Määruse (EL) 2017/2394 ja direktiivi 2009/22/EÜ muutmine

1) Määruse (EL) 2017/2394 lisas asendatakse punkt 3 järgmisega:

„3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/771 kaupade müügilepingute teatavate aspektide kohta, millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ja direktiivi 2009/22/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/44/EÜ (ELT L 136, 22.5.2019, lk 28).“

2) Direktiivi 2009/22/EÜ I lisas asendatakse punkt 7 järgmisega:

„7. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/771 kaupade müügilepingute teatavate aspektide kohta, millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ja direktiivi 2009/22/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/44/EÜ (ELT L 136, 22.5.2019, lk 28).“

Artikkel 23

Direktiivi 1999/44/EÜ kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 1999/44/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2022.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 24

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud normid hiljemalt 1. juuliks 2021. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid norme alates 1. jaanuarist 2022.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud õigusnormide teksti.

2. Käesoleva direktiivi sätteid ei kohaldata lepingute suhtes, mis on sõlmitud enne 1. jaanuari 2022.

Artikkel 25

Läbivaatamine

Hiljemalt 12. juunil 2024 vaatab komisjon läbi käesoleva direktiivi kohaldamise, kaasa arvatud selle sätted õiguskaitsevahendite ja töendamiskoormise kohta, sealhulgas seoses kasutatud kaupade ja avalikel enampakkumistel müüdavate kaupadega, ja tootja antud vastupidavusega seotud müügigarantii kohta, ning esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande. Eelkõige hinnatakse aruandes, kas käesoleva direktiivi ja direktiivi (EL) 2019/770 kohaldamine tagab järjepideva ja ühetaolise raamistiku siseturu nõuetekohaseks toimimiseks seoses digisisu üleandmise, digiteenuste osutamise ning digielementidega kaupade üleandmisega vastavalt liidu poliitika põhimõtetele. Asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlikud ettepanekud.

Artikkel 26

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artiklit 22 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.

*Artikkel 27***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. mai 2019

Euroopa Parlamendi nimel

president

A. TAJANI

Nõukogu nimel

eesistuja

G. CIAMBA

—

LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 1999/44/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 1 lõige 1	Artikkel 1
Artikli 1 lõike 2 punkt a	Artikli 2 punkt 2
Artikli 1 lõike 2 punkti b esimene taane	Artikli 3 lõike 4 punkt b
Artikli 1 lõike 2 punkti b teine ja kolmas taane	Artikli 2 punkti 5 alapunkt a
Artikli 1 lõike 2 punkt c	Artikli 2 punkt 3
Artikli 1 lõike 2 punkt d	Artikli 2 punkt 4
Artikli 1 lõike 2 punkt e	Artikli 2 punkt 12
Artikli 1 lõige 3	Artikli 2 punkt 15 ja artikli 3 lõike 5 punkt a
Artikli 1 lõige 4	Artikli 3 lõige 2
Artikli 2 lõige 1	Artikkel 5
Artikli 2 lõike 2 punkt a	Artikli 6 punkt a ja artikli 7 lõike 1 punkt b
Artikli 2 lõike 2 punkt b	Artikli 6 punkt b
Artikli 2 lõike 2 punkt c	Artikli 7 lõike 1 punkt a
Artikli 2 lõike 2 punkt d	Artikli 7 lõike 1 punkt d
Artikli 2 lõige 3	Artikli 7 lõige 5
Artikli 2 lõige 4	Artikli 7 lõige 2
Artikli 2 lõige 5	Artikkel 8
Artikli 3 lõige 1	Artikli 10 lõige 1
Artikli 3 lõige 2	Artikli 13 lõige 1
Artikli 3 lõike 3 esimene lõik	Artikli 13 lõige 2 ja artikli 14 lõike 1 punkt a
Artikli 3 lõike 3 teine lõik	Artikli 13 lõige 2
Artikli 3 lõike 3 kolmas lõik	Artikli 14 lõike 1 punktid b ja c
Artikli 3 lõige 4	Artikli 2 punkt 14
Artikli 3 lõige 5	Artikli 13 lõige 4
Artikli 3 lõige 6	Artikli 13 lõige 5
Artikkel 4	Artikkel 18
Artikli 5 lõige 1	Artikli 10 lõiked 1, 2, 3, 4 ja 5
Artikli 5 lõige 2	Artikkel 12
Artikli 5 lõige 3	Artikkel 11
Artikli 6 lõige 1	Artikli 17 lõige 1

Direktiiv 1999/44/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 6 lõige 2	Artikli 17 lõige 2
Artikli 6 lõige 3	Artikli 17 lõige 2
Artikli 6 lõige 4	Artikli 17 lõige 4
Artikli 6 lõige 5	Artikli 17 lõige 3
Artikli 7 lõike 1 esimene lõik	Artikli 21 lõige 1
Artikli 7 lõike 1 teine lõik	Artikli 10 lõige 6
Artikli 7 lõige 2	—
Artikli 8 lõige 1	Artikli 3 lõiked 6 ja 7
Artikli 8 lõige 2	Artikkel 4
Artikkel 9	Artiklid 19 ja 20
Artikkel 10	Artikkel 22
Artikli 11 lõike 1 esimene lõik	Artikli 24 lõike 1 esimene lõik
Artikli 11 lõike 1 teine lõik	Artikli 24 lõike 1 kolmas lõik
Artikli 11 lõige 2	Artikli 24 lõike 1 neljas lõik
Artikkel 12	Artikkel 25
Artikkel 13	Artikkel 26
Artikkel 14	Artikkel 27